



PROGRAM MANAGERIAL

de susținere a candidaturii la funcția de rector
al Universității de Vest din Timișoara
2024-2029

Prof. univ. dr. **Marilen Gabriel Pirtea**



Program managerial
de susținere a candidaturii la funcția de rector
al Universității de Vest din Timișoara,
2024-2029

Prof. univ. dr. **Marilen Gabriel Pirtea**

**Transformăm universitatea într-o lume
a inovației, în pas cu spațiul european
al educației**

Program managerial de susținere a candidaturii la funcția de rector al Universității de Vest din Timișoara **2024-2029**

Prof. univ. dr. **Marilen Gabriel Pirtea**

Transformăm universitatea într-o lume a inovației, în pas cu spațiul european al educației

1. **Împreună pentru o educație modernă și o societate mai bună**
2. **Comunitatea UVT – arhitectura succesului colectiv**
3. **Educația în UVT – misiune și vocație**
4. **Cercetarea în UVT – arta de a îmbina știința și inovarea**
5. **UVT – misiune și viziune în beneficiul societății**

Timișoara,
Noiembrie 2023

Împreună pentru o educație modernă și o societate mai bună

Cu fiecare an care trece, cu fiecare nouă inovație tehnologică care apare în viețile noastre, lumea în care trăim se transformă, progresul fiind mai accelerat ca niciodată. În mod evident, sistemele de învățământ trebuie să țină pasul cu toate aceste schimbări care au loc în societățile care ne înconjoară. Noile paradigme educaționale trebuie să reflecte creator provocările și problematica lumii contemporane. Universitățile trebuie să reflecte în mod direct dinamica și profundele mutații survenite în societate. Dacă îi educăm pe studenții noștri pentru lumea de azi, în momentul în care ei vor absolvi, această lume nu va mai exista, iar noi nu putem să știm cum va arăta lumea lor. Dar ce știm cu siguranță este să-i învățăm principiul adaptabilității permanente, a integrării dinamice și pertinente în fluiditatea metamorfozelor societății contemporane. De aceea trebuie să ne adaptăm, atât noilor stiluri de învățare pe care le adoptă generațiile de studenți născuți și crescuți în era internetului și a digitalizării, cât și avantajelor pe care noile tehnologii și, în special, inteligența artificială, ni le aduc în față.

Universitățile puternice au fost întotdeauna adevărate motoare de dezvoltare a comunităților din rândul cărora au emanat. Timișoara, orașul luminilor, pulsează și se dezvoltă prin efervescența ideilor, prin noutatea inovațiilor și invențiilor produse de către universitățile de elită ale urbei. Resursele academice coagulate prin Alianța Timișoara Universitară și prin viitoarea „Universitate Metropolitană”, ne pot propulsa în prima linie a topurilor internaționale relevante pentru mediul universitar.





Universitate în comunitate

Educația centrată pe dobândirea de rezultate ale învățării

În ultimele decade, educația universitară a fost preocupată de obiectivizarea rezultatelor învățării, prin dobândirea competențelor specifice unei profesii, dar și prin însușirea unor competențe transversale menite să contribuie la diversificarea orizontului intelectual al studenților. Absolvenții universităților trebuie să fie capabili să utilizeze aceste competențe pentru a rezolva probleme profesionale și de viață și pentru a contribui inovativ la bunăstarea societății. În diversele documente strategice ale Uniunii Europene, este promovată educația permanentă, pe tot parcursul vieții. Această formulă educațională permite însușirea cunoștințelor și abilităților necesare dezvoltării individuale a cetățenilor, ca membri ai Uniunii Europene. În acest sens, peste tot în lume, universitățile au diferite inițiative pentru a determina studenții să adopte o învățare activă, de profunzime, reflexivă, autoreglată, colaborativă și orientată către rezolvarea inovativă a problemelor profesionale și de viață. Comisia Europeană recomandă și susține construcția curriculară a programelor de studii prin axarea acestora pe dobândirea unui portofoliu de competențe, care să reflecte principalele profesii existente pe piața muncii.



Bursa locurilor de muncă pentru absolvenți

Educația și piața muncii

Perioada pandemică, dar și dinamica evoluției ideilor și a tehnologiilor bazate pe inteligența artificială, au generat o serie de provocări în domeniul educației, din perspectiva relației cu piața muncii, inovării și exigențelor antreprenoriale. Dezvoltarea competențelor relevante pentru inovație și antreprenariat devine o prioritate a universităților puternice preocupate permanent de adaptarea sistemului educațional la noile nevoi ale mediului socio-economic. În era tehnologică actuală, educația reprezintă echilibrul între pregătirea studenților pentru viitoarele locuri de muncă, dar și pentru cultivarea acelor abilităților care să stimuleze inovația, capacitatea de anticipare și de predicție asupra viitorului. Relația complexă dintre educație, piața muncii și mediul de afaceri impune o abordare holistică, aspect ce determină remodelarea curriculumului educațional. Această flexibilitate curriculară, nu diminuează rolul universităților în formarea și dezvoltarea gândirii critice, și nici în dobândirea competențelor transversale.

Munca eficientă viitoare va necesita abordarea unor comportamente adaptative, cum ar fi modificarea modului în care se face munca, precum și a unor comportamente proactive, cum ar fi inovarea și crearea de noi moduri de lucru.

Dincolo de competențele profesionale inteligența socială joacă un rol deosebit de important în poziționarea absolventului pe piața muncii. Capacitatea de integrare armonioasă într-un mediu profesional, într-o echipă de lucru trebuie să constituie una din competențele importante dobândite de studenți. De asemenea, flexibilitatea și adaptabilitatea sunt deziderate obligatorii determinate de rapiditatea schimbărilor care survin în tehnologie, cunoaștere și societate conform teoriei „accelerated returns – întoarcerilor accelerate determinate de progresul accelerat”.

Cercetarea

Generarea și diseminarea de noi cunoștințe sunt printre cele mai importante misiuni ale universităților. Cercetarea și inovarea academică este responsabilă de aproximativ 30% din procesul de cercetare-dezvoltare la nivel global. Pe măsură ce granițele dintre disciplinele științifice devin tot mai fluide, cercetătorii se confruntă cu provocarea de a-și dezvolta competențe transversale pentru a aborda complexitatea problemelor actuale, impunând nevoia de a revizui modelele tradiționale de pregătire în cercetare. Cercetătorii trebuie să adapteze unui nivel tot mai mare de interdependență între oameni, sisteme și tehnologie. Pe măsură ce algoritmii evoluează în complexitate și acuratețe predictivă, ei vor modifica contextul de cercetare, iar cercetătorii vor trebui să se adapteze pentru a lucra cu noile informații generate.

În domeniul cercetării, este esențială dobândirea competențelor transversale, precum comunicarea eficientă și accesibilă a rezultatelor cercetării și abilitățile interdisciplinare, ca parte din procesul de formare a cercetătorilor. Privită în complexitatea și dinamica sa, cercetarea contemporană asigură fundamentul științific necesar existenței culturilor organizaționale și politicilor publice, în deplină concordanță cu mutațiile produse de progresul tehnologic.

Din acest punct de vedere Institutul de Cercetări Avansate de Mediu (ICAM) se află în avangarda cercetării interdisciplinare prin explorarea de soluții sustenabile și abordări inovatoare pentru provocările de mediu ale lumii contemporane. Aflat la început de drum (lansarea ICAM în noiembrie 2023), ne așteptăm ca institutul să devină un reper major pentru cercetarea din UVT, cu un portofoliu impresionant de proiecte de cercetare, colaborări internaționale și publicații de prestigiu, dar totodată să fie orientat și spre mediul social-economic, ca un promotor al colaborărilor dintre universitate, industrie și comunitatea din zona de vest a țării.

Cercetarea trebuie privită în ansamblu, incluziv, în așa fel încât ea să cuprindă și aria vocațională, creativă. Output-ul cultural – arte performative, muzică, arte vizuale, literatură – este deosebit de important, venind să completeze armonios rezultatele din zona științelor exacte și a științelor sociale.



ICAM

Universitatea metropolitană

Timișoara se află în fața unei provocări semnificative, care vizează asigurarea unui mediu academic coerent, integrant și inovator, centrat pe creșterea calității vieții a studenților, cercetătorilor și comunităților locale, și în permanență racordat la nevoile dezvoltării societale, precum și la nevoile specifice ale comunității locale, ale mediului academic și nu în ultimul rând ale viitoarelor generații de studenți. UVT trebuie să genereze și să își asume un rol central în coagularea proiectului transformățional al Universității Metropolitane, asigurând deopotrivă un nivel avansat al cercetării aplicative și experimentale în domeniile triplei tranziții (digitale, verzi și juste). În același timp se manifestă o preocupare sporită pentru cultivarea acelor programe de studii care răspund provocărilor societății în ansamblul său.

Acest efort colectiv presupune o abordare interdisciplinară și inovatoare, care încurajează schimbul de cunoștințe și experiență între universități, dezvoltarea unor inițiative comune în domeniul activităților de cercetare-dezvoltare-inovare, precum și transferul tehnologic între mediul academic și sectorul privat. Astfel, în complementaritate, universitățile timișorene pot conlucra pentru a dezvolta proiecte de cercetare interdisciplinare care abordează provocările tehnologice actuale, proiecte destinate sănătății umane și calității vieții. În același timp universitățile din Timișoara sunt preocupate de dezvoltarea programelor educaționale comune, prin care sunt promovate gândirea critică, creativitatea și abilitățile interdisciplinare, în vederea pregătirii studenților pentru cariere de succes într-un mediu în continuă schimbare.



Târgul educațional pentru elevi „ATU pentru educația ta”, organizat de Alianța Timișoara Universitară (ATU)

Misiune și viziune

În anul 2019, când UVT a aplicat în cadrul competiției lansate de Comisia Europeană sub titlul *European University Initiative*, alături de alte 5 universități fondatoare ale alianței UNITA, visam la includerea universității noastre în elita universităților europene, care își uneau eforturile, tradiția academică și resursele pentru a contribui la construcția educației viitorului. Acum, în anul 2023, trăim această experiență care a transformat deja imaginea universității, a întărit coeziunea comunității interne în jurul ideii de universitate inovatoare și a îmbogățit experiența internațională a fiecărui membru al său. La ora actuală, ne aflăm printre alianțele selectate pentru finanțarea pentru încă 4 ani, în scopul dezvoltării colaborării transnaționale, într-o formulă extinsă, de 10 universități membre cu drepturi depline și alte 2 universități partenere asociate, din Elveția și Ucraina. Să nu uităm că ceea ce am dobândit prin contribuția la construcția acestei alianțe nu este un drept de la sine înțeles, ci un privilegiu dobândit și o enormă responsabilitate.

În anul 2020, cu intenția de a întări rolul alianțelor de universități, UVT a inițiat rețeaua de universități românești membre în alianțe de universități europene. La ora actuală, în România există 17 astfel de instituții de învățământ superior, iar 60% dintre studenții din țara noastră sunt afiliați la alianțele de universități europene prin faptul că studiază la o universitate românească membră. Acest lucru le deschide studenților o lume de șanse privind dezvoltarea personală și profesională, parcursul universitar și opțiunile de carieră. Acest procent este semnificativ și ne responsabilizează nu doar în raport cu comunitatea noastră, ci în raport cu întregul sistem de învățământ superior din România. Practic, aproape 40% din universitățile de stat din România sunt implicate în creionarea viitorului educației din Europa. Faptul că putem contribui, ca universitate, la schimbările sistematice necesare nu doar în Europa, ci și în țară, subliniază rolul UVT de actor-cheie în transformarea spațiului educației, al cercetării și al solidarității sociale. UNITA este pentru toți și se construiește cu toți, este pentru prezent, dar mai ales pentru viitor.

În contextul actual al economiei digitale globalizate, care impune creșterea competitivității și atractivității instituțiilor de învățământ superior europene, valorizarea potențialului orașului și dezvoltarea capitalului intelectual, inovativ și social al comunității UVT, conectată, prin alianța UNITA, la valorile identitare europene și la oportunitățile de transformare a spațiului educației și cercetării, reprezintă o oportunitate care nu trebuie ratată. Din această rațiune, planul managerial propune o viziune care corelează potențialul local și regional cu forța, capacitatea creatoare și modelatoare a UVT și a alianței UNITA, prin consolidarea relațiilor în comunitatea internă și externă și prin asumarea responsabilă a misiunii pe care o avem ca generator de valoare. Astfel, consolidarea poziției de lider a universității noastre ca ecosistem de inovare deschisă în dezvoltarea comunității de învățare pe tot parcursul vieții și în dezvoltarea comunității locale și regionale este viziunea care stabilește coordonatele acestui mandat.

Acest plan managerial își propune să coaguleze comunitatea UVT în jurul unui proiect care vizează evoluția și performanța fiecăruia dintre noi, progresul universității noastre, dar și a orașului în care trăim și în care ne desfășurăm activitatea. Așa cum fiecare etapă de dezvoltare presupune asimilarea etapei precedente și depășirea ei, prin obiective noi de dezvoltare și prin achiziții specifice, fiecare dintre noi are în față oportunitatea de a construi pe punctele sale tari, pe interesele, competențele și rezultatele sale, dar și de a depăși faza în care se află acum, prin explorarea unor noi arii de dezvoltare, ca ființă umană, ca membru al comunității UVT și ca locuitor al orașului, județului, regiunii și țării noastre. Să cunoști cine ești și cine dorești să devii este esențial pentru orice proces de dezvoltare atât la nivel individual, cât și organizațional. Viziunea unei universități reprezintă modul în care viitorul acesteia este reprezentat în mentalul colectiv, fiind o construcție clădită în timp și confirmată prin acțiunile de zi cu zi ale membrilor săi. Dacă viziunea are în vedere imaginea universității în viitor și definește aspirațiile și semnificația acesteia pentru fiecare membru al său, misiunea se concentrează pe acțiunile prezente și definește obiectivele instituționale. Obiectivele și acțiunile concrete, corelate cu semnificația oferită de viziune, definesc o comunitate în care fiecare membru al său își găsește locul și sensul. Împreună, viziunea și misiunea modelează cultura organizațională, concentrează efortul oamenilor către un scop comun, oferă claritate rolului fiecăruia, coerență acțiunilor și raționalitate deciziilor și, nu în ultimul rând, întărește sentimentul de apartenență și de valoare personală într-un mediu predictibil.

Astăzi, UVT a atins un nivel ridicat de maturitate, este stabilă din punct de vedere economic și academic, cu un corp didactic și cu cercetători respectați atât de studenți, cât și de comunitățile profesionale din țară și din străinătate, cu o structură administrativă și de suport experimentată, care susține în mod real procesul educațional și activitățile de cercetare, și cu studenți determinați, care își regăsesc cu ușurință apartenența instituțională. Putem, în aceste condiții, să gândim și să sperăm la mai mult, la acel salt calitativ care să facă din universitatea noastră un actor important în peisajul învățământului superior european.



Prof. univ. dr. Marilen Gabriel Pirtea

Comunitatea UVT – arhitectura succesului colectiv



Aula Magna „Ioan Curea” a UVT

Îndeplinirea misiunii unei universități în convergență cu viziunea sa depinde de dezvoltarea unei comunități puternice și coezive ca rezultat al unui angajament autentic al membrilor săi. Dezvoltarea Comunității UVT presupune două elemente diferite, dar interdependente: **angajamentul instituțional și atașamentul instituțional**. Angajamentul comunității reprezintă procesul de formare și consolidare a relațiilor dintre membrii comunității și are la bază valorile care definesc viziunea organizației, de respect, încredere și colaborare. Atașamentul față de universitate se reflectă în sentimentul de bine și de siguranță pe care organizația îl oferă membrilor săi. Conectarea autentică a membrilor comunității, implicarea activă a acestora în procesele decizionale, efortul comun în identificarea problemelor și în proiectarea soluțiilor, schimbul de idei și transferul intern de soluții, competențe și cunoaștere sunt tot atâtea moduri de manifestare a implicării, cu efect asupra gradului în care ne simțim atașați de universitate.

Analiza rezultatelor Barometrului vieții academice (Raport 2023: <https://www.uvt.ro/blog/barometru-vietii-academice-in-uvt/>) relevă faptul că, la nivel de universitate, deși gradul de satisfacție a cadrelor didactice este peste medie, este exprimată nevoia unei comunicări mai bune cu conducerea universității, a manifestării unei preocupări mai puternice față de starea de bine a angajaților, a unei mai mari democratizări a procesului de luare a deciziilor, prin consultarea tuturor actorilor relevanți. Serviciile de consiliere psihologică și pedagogică, crearea unor spații de relaxare și a unor spații de co-working, cursuri de perfecționare corelate cu nevoile particulare ale cadrelor didactice, debirocratizarea unor procese administrative, o strategie coerentă de promovare în carieră, bazată pe standarde de performanță, reprezintă alte sugestii de creștere a calității vieții academice.

Cu toate că nivelul de implicare și nivelul general de satisfacție a cadrelor didactice sunt peste medie, subliniind ideea angajamentului organizațional, totuși implicarea cadrelor didactice în cercetare și în viața comunității și preocuparea acestora față de îndeplinirea misiunii asumate rămân încă aspecte care evidențiază diferențe interpersonale între cadrele didactice. O comunitate universitară puternică nu poate fi dezvoltată decât în prezența unui angajament onest al fiecăruia dintre noi. Astfel, **dezvoltarea comunității UVT prin stimularea implicării fiecărui membru al său în atingerea obiectivelor asumate în educație, cercetare și responsabilitate socială reprezintă o prioritate a acestui mandat.**

Un principiu care ghidează colaborarea universitară în anii care urmează, a cărui forță sperăm că va impulsiona comunitatea UVT în direcția creșterii angajamentului instituțional, este **principiul guvernantei participative**. Reprezentarea grupurilor academice în structurile de conducere și participarea la deciziile universității este un fapt care se întâmplă în fiecare instituție de învățământ superior; implicarea în procesele decizionale este însă doar o parte din angajamentul față de comunitate și față de misiunea acesteia, așa cum ne dorim. Guvernanta participativă are la bază principiul valorizării contribuției fiecăruia – studenți, cadre didactice, cercetători, personal administrativ – la dezvoltarea strategiilor, politicilor și procedurilor instituționale, la implementarea planurilor de acțiune și a inițiativelor și la comunicarea rezultatelor, prin crearea oportunităților de colaborare, schimb de idei și practici funcționale.

Consultarea comunității în situații care necesită soluționare, stimularea participării comunității la definirea problemelor și la identificarea celor mai potrivite soluții, informarea permanentă asupra proceselor, planurilor de acțiune, progresului în implementarea activităților, precum și asupra rezultatelor obținute reprezintă pârgii semnificative care vor fi activate în susținerea guvernantei participative.



Târgul educațional pentru elevi „ATU pentru educația ta”, organizat de Alianța Timișoara Universitară (ATU)

Consolidarea comunității UVT prin stimularea implicării active și autentice a membrilor săi în viața universității și prin întărirea rolului fiecăruia în realizarea misiunii asumate

Pentru a nu rămâne la nivel de concept, angajarea reală în guvernanta participativă se va realiza prin constituirea unor grupuri de lucru specifice în care efortul este concentrat atât pe rezultat, cât și pe relație și care vor avea definite responsabilități clare. Astfel, se vor constitui cel puțin 20 de grupuri de lucru la nivelul universității, care vor urmări fiecare acțiune prin care obiectivele ce definesc misiunea universitară pot fi atinse și modul în care comunitatea avansează în atingerea acestora. Principalele responsabilități ale grupurilor de lucru se referă la urmărirea progresului activităților în raport cu obiectivele definite și cu indicatorii precizați, la construirea de instrumente științifice de evaluare a impactului intern și extern, la nivel local, regional și național al acestor activități și, nu în ultimul rând, la comunicarea periodică a rezultatelor activității, precum și a rezultatelor finale către comunitatea universitară. În definirea problemelor și identificarea soluțiilor, acestea vor stimula contribuția întregii comunități. Acest mod de operare va permite dezvoltarea în timp atât a angajamentului vertical, prin oferirea unui input valoros de informație structurată forurilor decizionale din universitate, cât și a angajamentului orizontal, prin crearea unor legături eficiente, funcționale care au potențialul de a crește satisfacția și starea de bine a oamenilor.

Fiecare grup care va lucra pe o temă particulară în relație cu fiecare obiectiv va fi constituit din cel puțin 1 reprezentant din cadrul fiecărei facultăți, studenți, personal administrativ, parteneri sociali, astfel încât toți actorii cheie să-și poată exprima opinia și să contribuie în egală măsură la realizarea obiectivului. Aceste grupuri vor lucra în strânsă colaborare cu departamentele administrative și de suport relevante pentru tematica respectivă și vor beneficia de sprijinul prorectorului de resort și al președintelui comisiei de specialitate a Senatului în care se încadrează tema.



Facultatea de Arte și Design, evenimentul Smart Diaspora 2023

Dezvoltarea capitalului relațional al universității

Dezvoltarea accelerată pe care UVT a avut-o după anul 1989, din perspectiva noilor domenii de studii înființate sau a creșterii constante a numărului de studenți, nu a fost sincronă cu dezvoltarea patrimonială, generații întregi de studenți studiind în spații nu întotdeauna propice unui act educațional de calitate, numărul locurilor de cazare a fost și încă mai este, insuficient, infrastructura de cercetare nefiind întotdeauna generoasă și de calitate și nici spațiile de practică sau recreaționale neregăsindu-se în portofoliul UVT. Astăzi însă, ne aflăm în fața unei cu totul alte realități, o serie de investiții în infrastructură fiind finalizate (ICAM – Institutul de Cercetări Avansate de Mediu, clădirea Facultății de Chimie, Biologie și Geografie, Baza didactică și de cercetări interdisciplinare de la Gârâna), altele sunt în stadiul unei finalizări imediate (căminul de pe Alea Ripensia – cu o capacitate de 670 de locuri, cantina UVT, baza sportivă de pe str. T. Vladimirescu), alte obiective se află într-un stadiu avansat, cu termene de finalizare de 1-2 ani (căminul Renașterii – cu o capacitate de aproape 1.000 de locuri, extinderea Facultății de Arte și Design și a Facultății de Muzică și Teatru, preluarea fostului liceu CFR), iar altele ne preocupă în mod esențial (realizarea fațadei sediului central al UVT). Când discutăm despre comunitate este important să mergem în întâmpinarea tuturor nevoilor acesteia. De aceea, ne preocupă starea de confort a colegilor noștri mai tineri și modul în care realizează o balanță între activitatea profesională și cea privată. Astfel, din anul universitar 2024-2025, UVT va oferi copiilor angajaților noștri locuri la grădinița care se va înființa la parterul noului cămin de pe Alea FC Ripensia.

Pe lângă creșterea numărului de locuri de cazare cu peste 1600 în viitorul apropiat, ne vom preocupa pentru îmbunătățirea constantă a spațiilor de cazare pe care UVT le oferă studenților, prin investiții stabilite în urma consultării cu reprezentanții studenților, sporirea confortului în camere, renovarea grupurilor sanitare sau creșterea numărului de spații de studiu, de recreere sau de gătit. De asemenea, vom căuta soluții de sprijin și pentru studenții care nu pot beneficia de un loc de cazare într-un cămin al universității.



Noul cămin UVT din campusul studențesc



Noua fațadă a Facultății de Chimie, Biologie, Geografie



Noua fațadă a clădirii istorice cunoscute sub denumirea de „Casa Universitarilor” str. Paris 1

Extinderea structurilor în care universitatea este afiliată ca membru și contribuie activ ca nod de primire, transmitere de informații, precum și colaborarea autentică în rețelele din care aceasta face parte contribuie la dezvoltarea capitalului social al comunității și la transformarea universității noastre într-un jucător redutabil la nivel local, regional, național și internațional.

În viziunea mea, UVT este un macro-laborator viu, în care activitățile și inițiativele privind dezvoltarea capitalului social al comunității necesită intervenții la 3 niveluri. Nivelul **macro** privește comunitatea universitară în integralitatea sa, cu direcțiile asumate de digitalizare, universitate verde, stare de bine și crearea de sinergie între acestea, prin integrarea sistemică la nivelul strategiei universității, politicilor interne, procedurilor și proceselor. Nivelul **meso** urmărește transformarea digitală (inteligentă artificială, smart city, blockchain etc.), tranziția verde (dezvoltare durabilă, eficiență energetică, economie circulară), sănătate și calitatea vieții (sănătate mintală, sport, kinetoterapie și motricitate, nutriție sănătoasă, ergonomie și sănătate ocupațională, stare de bine), educație, cultură și creativitate, antreprenariat și inovare. Nivelul **micro** constă în proiecte, acțiuni, inițiative care întrunesc cerințele de laborator viu (inovare deschisă, nevoi reale testate în mediul real, co-creare, testare și validarea soluțiilor pentru utilizatori multipli).



Laborator UVT cu tehnologie digitală

Consolidarea comunității UVT va fi în continuare completată sinergic de prezența activă, vizibilă a universității noastre în comunitatea locală. UVT va rămâne permanent implicată în viața cetății, pe multiple paliere ale sale – cultural, social și economic (datorită importanței lor, aspectelor legate de responsabilitatea socială a universității le este dedicat un capitol distinct în prezentul plan managerial).

Alianța UNITA și comunitatea UVT

În ultimii trei ani, alianța de universități europene UNITA, în cadrul căreia UVT este membru fondator, a devenit o prezență permanentă în comunitatea noastră. În următorii cinci ani, colaborarea transnațională va face un salt atât cantitativ, de la 6 parteneri inițiali, în prezent, alianța numără 10 parteneri plus două universități partenere asociate, cât și calitativ, prin efectul transformativ al alianței asupra spațiului educației, cercetării și inovării, în scopul creșterii atractivității și competitivității universităților europene și al dezvoltării ecosistemului local și regional. Această inițiativă care, în convergență cu viziunea și misiunea UVT, definește viitorul educației terțiare, a mobilizat și energizat întreaga comunitate a universității noastre, prin implicarea membrilor săi în internaționalizarea educației și cercetării.

Obiectivele alianței UNITA cu privire la dezvoltarea comunității vin să întărească dezideratul pe care ni-l propunem în următorii ani, de dezvoltare a unei comunități reale, prin stimularea implicării active a oamenilor în viața universității. Astfel, susținerea construcției comunității de studenți, cadre didactice, cercetători și personal administrativ, prin implementarea de politici de resurse umane care să asigure starea de bine și un nivel crescut de satisfacție personală și profesională, este unul dintre obiectivele asumate de alianță. Concret, în cadrul comunității UNITA, efortul va fi concentrat pe consolidarea unității identitare și culturale, valorificând elementele comune, prin dezvoltarea unor strategii comune de promovare a stării de bine, de incluziune și echitate socială, dezvoltând capacitatea intra-antreprenorială și de leadership și conectând organizațiile studențești care activează la nivelul universităților partenere. Dezvoltarea comunității, prin crearea oportunităților de schimb de idei și practici inovative în educație, lansarea de proiecte educaționale comune, pe teme de interes actual, dezvoltarea și promovarea identității și valorilor europene, precum și asimilarea mobilității studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor și personalului administrativ ca o dimensiune structurală la toate nivelurile alianței sunt acțiuni pe care UNITA le-a asumat în scopul dezvoltării comunității.



UNITA – Governance Board (2023)

Educația în UVT – misiune și vocație

Educația rămâne misiunea primordială a oricărei instituții de învățământ universitar, într-o permanentă simbioză cu cercetarea științifică, creația artistică, performanța sportivă și cu implicarea socială, celelalte două misiuni esențiale. De-a lungul ultimilor ani UVT s-a remarcat prin **inovație** în îndeplinirea tuturor celor trei misiuni, anticipând ritmul în care sistemul universitar evoluează în România, reușind să fim cât mai aproape de **tendențele internaționale relevante**.

La nivel european este evident deja că viitorul învățământului universitar va fi marcat de **universitățile europene**, de **colaborări transnaționale** tot mai profunde, conceptul de universități „fără ziduri” prinzând tot mai mult contur. Programele de studii organizate în cooperare de mai multe instituții, din țări diferite, care se finalizează cu o **diplomă comună („joint degree”)** vor deveni o normalitate, în această perioadă cristalizându-se și un **standard de „european degree”**, proces în care UVT este parte activă. **Microcertificările** pot fi noul motor al învățământului european, facilitând mobilitatea educației mai mult ca niciodată. **Consolidarea alianței universitare UNITA, prin contribuția întregii comunități UVT, va fi cartea câștigătoare prin care vom fi mereu în primele rânduri ale învățământului universitar european.**

Universitățile din întreaga lume se străduiesc să ofere **programe educaționale flexibile**, orientate către rezolvarea problemelor și pregătite să cultive abilitățile necesare pentru a răspunde nevoilor pieței muncii actuale și viitoare. Principalele tendințe care se desprind din aceste abordări sunt: **interdisciplinaritatea**, în care se încurajează **colaborarea între diferite discipline și științe, pentru a aborda probleme complexe și a promova gândirea critică; creșterea accentului pus pe competențele transversale**, cum ar fi **comunicarea, gândirea critică, rezolvarea problemelor și abilitățile antreprenoriale**; dezvoltarea de **programe de învățare experiențială**, care pun accent pe dezvoltarea abilităților antreprenoriale și stimulează spiritul inovator al studenților: incubatoare de afaceri, laboratoare de inovație, cu accent asupra inovării deschise (e.g. living labs), oportunități de învățare practică pornind de la nevoi concrete ale mediului socio-economic.

La nivel național avem de implementat prevederile noii legi a învățământului superior (Legea nr. 199/2023), rezultată din cei șapte ani de consultări naționale inițiate de Președintele României prin Programul „România Educată”, în dezvoltarea căruia UVT a contribuit consistent prin reprezentanții săi, alături de legislația subsecventă ce urmează a fi elaborată în următorul an, după 12 ani de aplicare a Legii educației naționale nr. 1/2011. Putem remarca și aici cum **UVT a anticipat anumite prevederi legislative** prin măsurile implementate în ultimii ani, spre exemplu noi având deja definite cea mai mare parte a programelor de studii universitare în baza rezultatelor așteptate ale învățării (cunoștințe, abilități, responsabilitate și autonomie) sau având implementată disciplina de *etică, integritate și scriere academică* încă de la ciclul de studii universitare de licență.

Noul cadru legislativ aduce și **noi tipuri de programe de studii**, la care va trebui să răspundem pentru a asigura o ofertă educațională suficient de diversificată pentru toate categoriile de potențiali candidați: **programe de studii universitare cu dublă specializare, programe de studii universitare duale sau programe de studii universitare de scurtă durată**. Având evidențiat explicit rolul alianțelor europene în elaborarea și promovarea programelor de tip joint degree, se oferă contextul de reglementare necesar dezvoltării unor astfel de programe. În acest context, rețeaua de universități românești care fac parte din alianțe de universități europene, rețea creată la inițiativa UVT, în strânsă colaborare cu instituțiile naționale și cu decidenții din aria educației, va aduce o contribuție semnificativă la elaborarea metodologiilor de punere în aplicare a acestei priorități. De asemenea, microcertificările vor defini o nouă paradigmă a parcursului educațional al fiecărei persoane, învățarea pe tot parcursul vieții și concentrată în module mai scurte începând să devină, probabil, parte din viețile tot mai multor cetățeni. Spre exemplu, catalogul UNITA de microcertificări va fi dezvoltat prin efortul comun al universităților alianței, astfel încât să putem oferi în anii care vin programe educaționale scurte și atractive pentru orice profil de student, propunând teme validate științific și relevante pentru viitorul profesiilor.



Intercomprehensiune marca UNITA

Pentru toate aceste noi categorii de programe educaționale va trebui **să fim pregătiți să primim în comunitatea noastră și studenți sau cursanți din categorii „netradiționale”** – internaționali, „maturi”, cu dizabilități etc. –, pentru ale căror nevoi trebuie să ne adaptăm atât ca infrastructură, cât și ca practici didactice sau servicii suport.

Aproape toate programele de studii universitare de licență, respectiv domeniile de studii universitare de masterat și de doctorat din UVT au trecut în ultimele luni prin procese de evaluare externă a calității, **feedbackul primit de la majoritatea comisiilor de evaluare fiind pozitiv, inclusiv în urma evaluării instituționale din anul 2021**, ceea ce ne dă încredere că ne îndeplinim obiectivele cu profesionalism. Din dorința de a evolua continuu, ne propunem ca în următorii ani să trecem printr-o serie de **procese de evaluare externă efectuate de organizații europene**, pentru a aduce perspective noi care să ne ajute să ne aliniem standardelor internaționale relevante pentru învățământul universitar de astăzi.

Din entuziasm și dorința de progres accelerat, multe idei și multe măsuri adoptate în ultimii ani nu au ajuns să fie implementate întotdeauna în profunzimea lor, așa cum cu siguranță ne dorim. Astfel, cred că provocarea următorilor ani va fi **să lucrăm la „firul ierbii” și să sprijinim fiecare cadru didactic** să-și dezvolte și să-și perfecționeze procesele de predare, evaluare și interacțiune cu studenții.

Avem nevoie de un **sistem de management al calității procesului educațional modern**, dar **care să implice în mod activ fiecare stakeholder – cadre didactice, studenți, absolvenți, angajatori** – și pe care să îl tratăm cu **seriozitate și responsabilitate**. **Un învățământ de calitate, conectat prezentului și, mai ales, viitorului, nu poate fi asigurat prin inerție și prin pietrificare în zona de confort**. Trebuie să fim conștienți cu toții că a fi mereu deasupra standardelor pe care o instituție care se respectă trebuie să și le impună presupune **efort și contribuție din partea fiecărui membru al comunității**. Nu mai putem accepta că a folosi aceeași fișă a disciplinei, aceleași metode de predare, aceleași slide-uri, fără a schimba o virgulă ani în șir, reprezintă o normalitate. Fiecare dintre noi trebuie să fim într-un permanent proces de a ne îmbunătăți și inova activitatea, pentru a nu rămâne în urma vremurilor pe care le trăim. Iar asta poate însemna uneori documentare în plus, alteori o ședință în plus, alteori un document de redactat în plus, analizând constant utilitatea și eficiența fiecăreia dintre aceste activități sau instrumente.



Dezbateri în amfiteatrul de evenimente A11 al UVT

Corelarea programelor educaționale organizate de UVT cu așteptările beneficiarilor direcți, cu nevoile pieței muncii din regiune și cu tendințele globale ale viitorului este esențială, astfel că **fiecare program de studii trebuie proiectat și revizuit periodic** ținând cont de toate aceste aspecte. **Antreprenoriatul trebuie să devină un element cheie care să fie promovat prin programele educaționale din toate domeniile de știință**, iar formarea de competențe transversale trebuie să nu lipsească din niciun proces academic.

Conex procesului educațional, trebuie **să rămânem atenți și la dorințele și nevoile studenților și să le oferim acestora atât servicii suport de calitate, pliate pe profilul lor, cât și contexte extracurriculare de dezvoltare**, creându-le **oportunități cât mai variate și sprijinind activitatea organizațiilor studențești**.

Într-o eră în care inteligența artificială și tehnologia vor ajunge să sprijine orice proces din viețile noastre, **capitalul uman bine pregătit va deveni cea mai de preț resursă pe care o poate avea o societate**. Astfel, suntem datori să ne asigurăm că formăm resursă umană competentă în fiecare domeniu, punând un **accent suplimentar** nu doar pe felul în care desfășurăm procesul de predare-învățare, ci și **pe felul în care evaluăm rezultatele învățării dobândite de fiecare student și cursant**, garantând că la baza acestora stă un **proces de învățare de profunzime**. În același timp, instituțional avem responsabilitatea de a avea în comunitatea noastră, fie că vorbim de corpul academic sau de cel administrativ și de suport, cei mai buni profesioniști în fiecare domeniu, oameni **pasionați** de activitatea pe care o desfășoară, foarte bine pregătiți și, mai ales, gata oricând să învețe mai mult și mai mult. **Formarea continuă a personalului didactic și administrativ din UVT trebuie să devină o constantă în prioritățile noastre**, coroborată și cu un sistem de evaluare obiectiv, care să răsplătească meritocrația.

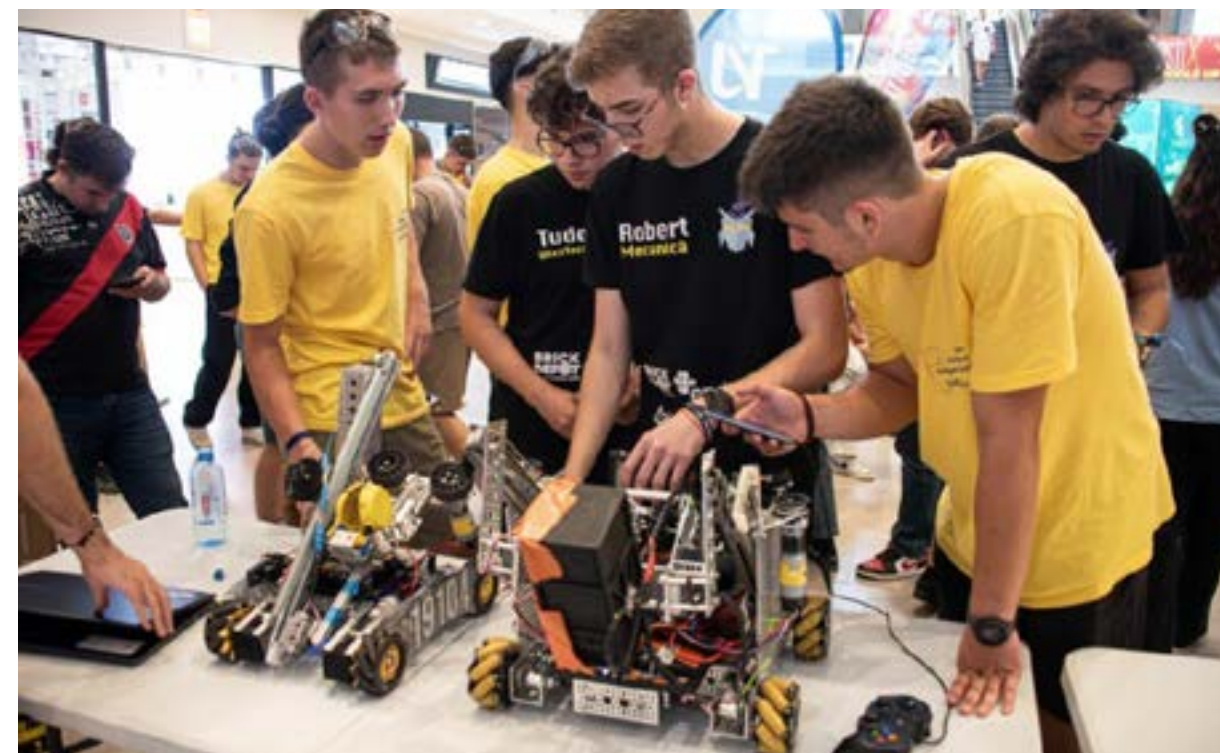


Programele de studii UVT

Așadar, în viitor, toate acțiunile amintite anterior trebuie să crească în consistență științifică și procedurală și să se reflecte în performanțele cadrelor didactice din universitatea noastră, astfel încât să putem vorbi de cadre didactice și studenți care abordează procesul de instruire într-o manieră autentică reflexiv – colaborativă. În acest sens, vom crea oportunități de dezvoltare profesională pedagogică atât pentru cadrele didactice debutante, cât și pentru cele cu experiență. Vom oferi, semestrial, workshopuri și programe pedagogice de lungă durată pentru dezvoltarea competențelor de proiectare și implementare a modelului reflexiv – colaborativ de instruire, dar și a altor modele de instruire universitară actuale, precum și granturi didactice ori informări despre tendințe actuale în educația universitară. Complementar, vom susține demersul de transformare a procesului de învățământ din UVT prin inovare pedagogică și cercetare pedagogică cu recunoaștere internațională, pentru a valida teoretic și empiric procesul de învățământ din universitatea noastră.

La nivelul alianței UNITA, cadrele didactice din UVT continuă să activeze în cadrul rețelei centrelor de predare și învățare, prin sesiuni de lucru și schimb de bune practici, dar și prin formări continue recunoscute în viitorul apropiat prin microcertificări, care vor urmări creșterea setului de competențe care să le permită acestora predarea inovativă într-un mediu internațional. Efortul cadrelor didactice de a crea conținut educațional relevant, prin utilizarea de mijloace moderne, preocuparea acestora pentru calitatea actului educațional și interesul lor în relaționarea autentică cu studenții vor fi recompensate prin lansare de competiții în comunitate pentru proiecte educaționale originale.

Nu putem ignora ce se întâmplă la nivel global din perspectivă geopolitică, iar **ca instituție de învățământ superior trebuie să ne asumăm și un rol activ în combaterea mișcărilor extremiste și a fenomenului de fake news**, tot mai răspândit în toate mediile, precum și în promovarea drepturilor omului și libertăților cetățenești. Cu ajutorul specialiștilor din comunitatea noastră și prin intermediul programelor educaționale și evenimentelor pe care le susținem, trebuie să fim capabili să aducem mereu în fața publicului acele argumente bazate pe teorii științifice și dovezi empirice care să poată combate încercările de manipulare sau derapajele și discriminarea de orice tip.



Competiția de robotică Open Robotics Intelligent Grid UVT



Ceremonia de absolvire UVT (Piața Libertății)

Obiective

În acord cu contextul descris, **obiectivele** propuse pentru dezvoltarea ecosistemului educațional al UVT sunt:

- **consolidarea unui proces educațional modern**, centrat pe beneficiari, corelat cu tendințele globale și dinamica pieței muncii, precum și cu inovațiile pedagogice și resursele tehnologiei actuale, bazat pe formare de rezultate ale învățării;
- **asigurarea de servicii de calitate de sprijin și suport pentru studenți**, furnizate de personal specializat, ținând cont de nevoile fiecărei categorii particulare a acestora;
- **diversificarea ofertei educaționale a UVT**, prin dezvoltarea de noi categorii de programe educaționale (învățământ universitar de scurtă durată, programe de studii universitare cu dublă specializare și de învățământ universitar dual, microcertificări, programe de studii integrate – „joint degrees”), precum și prin inițierea de programe de studii inovative și prin creșterea numărului de programe de studii organizate cu predare în limbi de circulație internațională;
- **dezvoltarea unui sistem instituțional de management al calității eficient**, bazat pe implicarea activă a tuturor stakeholderilor și evaluat periodic de organizații internaționale relevante;
- **implementarea unui sistem coerent de formare continuă a personalului didactic, administrativ și de suport din UVT**, coroborat cu un sistem de evaluare al performanțelor.

Măsuri

Pentru realizarea obiectivelor menționate vor fi avute în vedere următoarele măsuri:

- continuarea implementării Teaching & learning brand UVT, prin adoptarea formală a acestuia și organizarea de sesiuni de formare pedagogică continuă pentru toate cadrele didactice titulare și asociate ale UVT;
- implementarea unui nou format de fișă a disciplinei, în format digital, printr-o platformă specifică, cu câmpuri prestabilite și cu informațiile de bază precompletate și cu o structură revizuită în acord cu tendințele actuale;
- promovarea continuă a normelor de etică și integritate academică, prin valorificarea experienței cadrelor didactice care susțin disciplinele *Etică, integritate și scriere academică și Etica cercetării*, și îmbunătățirea permanentă a conținuturilor acestor discipline prin schimb de experiență și consultare între cadrele didactice și specialiști în domeniu, în vedere asigurării relevanței acestora pentru studenți;
- dezvoltarea competențelor antreprenoriale în rândul studenților, prin intermediul disciplinelor specifice și a altor activități de profil, proprii UVT sau în parteneriat, coordonate printr-un plan de acțiune în domeniu coerent la nivel instituțional;
- implementarea unui sistem modern de gestiune a școlarității studenților, conectat cu aplicații user-friendly eficiente care să fie utilizate de către studenți;
- consolidarea procesului de evaluare a cadrelor didactice de către studenți prin eficientizarea practicilor utilizate și creșterea numărului de respondenți pentru a spori relevanța întregului proces;
- dezvoltarea mecanismelor de recompensare a cadrelor didactice cu performanțe în procesul didactic;
- digitalizarea într-o platformă unică a tuturor tipurilor de evaluare a activităților didactice (de către studenți, inter-colegială, autoevaluare și de către directorul de departament);
- sondarea anuală a satisfacției studenților cu privire la procesele educaționale și conexe pe care UVT le pune la dispoziția lor și implementarea unor planuri de acțiune în urma analizei opiniilor colectate;
- revizuirea periodică a programelor de studii universitare, cu implicarea stakeholderilor relevanți (cadre didactice, studenți, absolvenți, angajatori);
- corelarea tuturor programelor de studii organizate de UVT cu ocupații și competențe din platforma europeană ESCO și definirea acestora în baza rezultatelor așteptate ale învățării corelate cu competențele solicitate de ocupațiile vizate;
- implementarea unui sistem de colectare de feedback periodic de la absolvenți, în mai multe etape (imediat după susținerea examenului de finalizare de studii, în momentul ridicării diplomei etc.);
- evaluarea internă periodică a tuturor programelor educaționale desfășurate de UVT, în baza analizei datelor disponibile și a feedbackului colectat de la beneficiari;
- elaborarea de studii și analize care să stea la baza deciziilor luate la nivel instituțional cu privire la procesul educațional;

- organizarea de conferințe și dezbateri pe teme educaționale, cu invitați relevanți la nivel național și internațional;
- implementarea unui sistem digital de gestionare a prezențelor studenților la activitățile didactice;
- diversificarea resurselor educaționale puse la dispoziția studenților atât la nivel instituțional, cât și de fiecare cadru didactic în parte;
- dezvoltarea unui sistem digital de personalizare a informațiilor înscrise în suplimentele la diplomă emise studenților, în funcție de experiențele educaționale la care aceștia au participat;
- dezvoltarea de programe de studii în limbi de circulație internațională în toate domeniile de studii universitare în care UVT desfășoară proces educațional și pentru toate ciclurile de studii universitare;
- dezvoltare de programe de studii de tip „joint degree” în cadrul fiecărei facultăți a UVT;
- dezvoltarea unei oferte variate de microcertificări pe care UVT le poate furniza la nivel național și internațional;
- implementarea de programe de studii universitare de scurtă durată, de programe de studii universitare cu dublă specializare și a învățământului universitar dual în UVT;
- implementarea unui program de tip „UVT pentru elevi” cu variate activități de sprijin pentru mediul preuniversitar: programe și resurse de pregătire pentru examenul de bacalaureat, servicii de consiliere pentru elevi, concursuri pentru elevi etc.;
- atragerea spre UVT a celor mai buni elevi din țară, cu rezultate deosebite la olimpiade și concursuri, prin pachete personalizate de beneficii și facilități;
- crearea de pachete de beneficii pentru elevii din medii socio-economice defavorizate cu rezultate școlare bune, pentru a-i sprijini să-și continue traseul educațional la UVT;
- desfășurarea anuală a școlii de vară pentru elevi West Summer University, în colaborare cu OSUT;
- dezvoltarea platformei de consiliere și orientare în carieră YTM;
- dezvoltarea serviciilor de sprijin și consiliere adresate studenților, inclusiv servicii de consiliere psihologică;
- dezvoltarea programului de sprijin pentru studenți Peer to Peer Tutoring, inclusiv prin implicarea studenților din anii mai mari în sprijinirea studenților din anii mai mici cu dificultăți în procesul de învățare, printr-un mecanism de stimulare a acestora;
- implementarea unor instrumente de sprijin pentru studenții care, în urma unui proces de consiliere în carieră, ajung în situația de a renunța la studii în anul 1 al ciclului de studii universitare de licență și care se reînscriu la UVT la alt program de studii universitare de licență, mai potrivit aspirațiilor lor;
- elaborarea unui cadru coerent de acțiuni pentru combaterea abandonului universitar;
- dezvoltarea unui sistem instituțional de sprijin pentru studenții cu dizabilități și cerințe educaționale speciale, precum și a facilităților administrative pentru aceștia și continuarea accesibilizării tuturor clădirilor UVT pentru studenții cu dizabilități locomotorii și de vedere;
- diversificarea modalităților de formare a competențelor transversale în rândul studenților;
- sprijinirea organizațiilor studențești din UVT în activitățile pe care le desfășoară și încurajarea studenților să se implice în acțiuni de voluntariat;

- dezvoltarea și consolidarea Clubului Sportiv Universitar UVT, diversificarea ramurilor sportive componente și promovarea activităților acestuia în rândul studenților UVT;
- dezvoltarea evenimentelor pentru studenți Săptămâna de inițiere la UVT & Univibes;
- încurajarea implicării studenților în activități de cercetare științifică, creație artistică și performanță sportivă, inclusiv prin organizarea de activități informative în acest sens încă din anul 1 al studiilor universitare de licență;
- sprijinirea studenților cu resursele necesare pentru a participa la activități de cercetare științifică, creație artistică și performanță sportivă, la conferințe sau competenții specifice;
- amenajarea de spații de studiu moderne, de tip „co-work”, în toate clădirile UVT destinate procesului educațional și în căminele studențești, dotate cu resursele necesare desfășurării de activități de învățare și cu resurse de informare pentru studenți;
- sprijinirea studenților care doresc să urmeze o carieră didactică, inclusiv prin creșterea oportunităților de practică pe care UVT le pune la dispoziția acestora;
- utilizarea Inteligenței Artificiale (IA) în predare-învățare: adoptarea de tehnologii bazate pe IA pentru a personaliza învățarea și a oferi feedback în timp real studenților;
- mentorat și internship pentru inovare: inițierea unui program de mentorat cu mentori din industrie, experți și alumni pentru a ghida studenții în dezvoltarea abilităților lor și pentru a oferi o perspectivă reală asupra așteptărilor din domeniul lor de studii; dezvoltarea de programe de internship interdisciplinare, care presupun echipe de studenți de la minimum 2 domenii diferite de studii, care oferă soluții unor provocări reale lansate de parteneri din mediul socio-economic;
- încurajarea studenților să participe la programe internaționale, inclusiv studii în străinătate și colaborări academice internaționale, pentru a le permite studenților o mai bună înțelegere a diversității culturale și a problemelor globale;
- formare profesională continuă: dezvoltarea de programe de formare profesională continuă pentru absolvenți și profesioniști din industrie, pentru a le permite studenților să-și dezvolte abilitățile pe tot parcursul carierei lor și să rămână receptivi la schimbările rapide din domeniile lor, inclusiv prin racordarea la obiectivele de dezvoltare durabilă conform Agendei 2030 și 2050.

Cercetarea în UVT – arta de a îmbina știința și inovarea

UVT pe scena globală. Consolidarea prestigiului UVT prin internaționalizare și inovare în cercetare

Activitatea de cercetare-dezvoltare-inovare contribuie decisiv la prestigiul unei universități și la creionarea ambiției acesteia ca o universitate de elită, ce se bucură de o recunoaștere internațională, prin comparație cu o universitate axată exclusiv pe educație, cu valențe regionale sau locale. Diferența între cele două tipologii de universități este dată de anvergura și nivelul de internaționalizare al cercetării.

Din acest punct de vedere, vom prezenta starea de fapt (unde se află UVT în prezent?), contextul național și internațional în planul cercetării (ce provocări vor trebui adresate?), vom introduce obiectivele și direcțiile spre care ne vom îndrepta (ce ne propunem în mandatul 2024-2029) precum și setul de măsuri care ne vor conduce către îndeplinirea obiectivelor și direcțiile spre care ne dorim să ne îndreptăm (cum vom face acest lucru?).

În privința stării de fapt, o analiză obiectivă a performanței UVT în cercetarea științifică oferă o imagine mixtă asupra numărului de publicații de tip *article* sau *review*. Datele reflectă o oarecare stagnare în Web of Science în ultimii ani, respectiv o creștere semnificativă a numărului de publicații în Scopus. UVT **va rămâne ferm angajată în identificarea de soluții care să contribuie la creșterea performanței științifice care să păstreze poziția națională fruntașă printre universitățile care fac cercetare avansată și educație și care să-i asigure o recunoaștere la nivel internațional.**



Cercetarea curentelor de opinie (Barometru calității vieții în Timișoara)

UVT va sprijini în egală măsură activitățile de creație artistică și cele de performanță sportivă care pot contribui la o mai bună recunoaștere la nivel internațional.

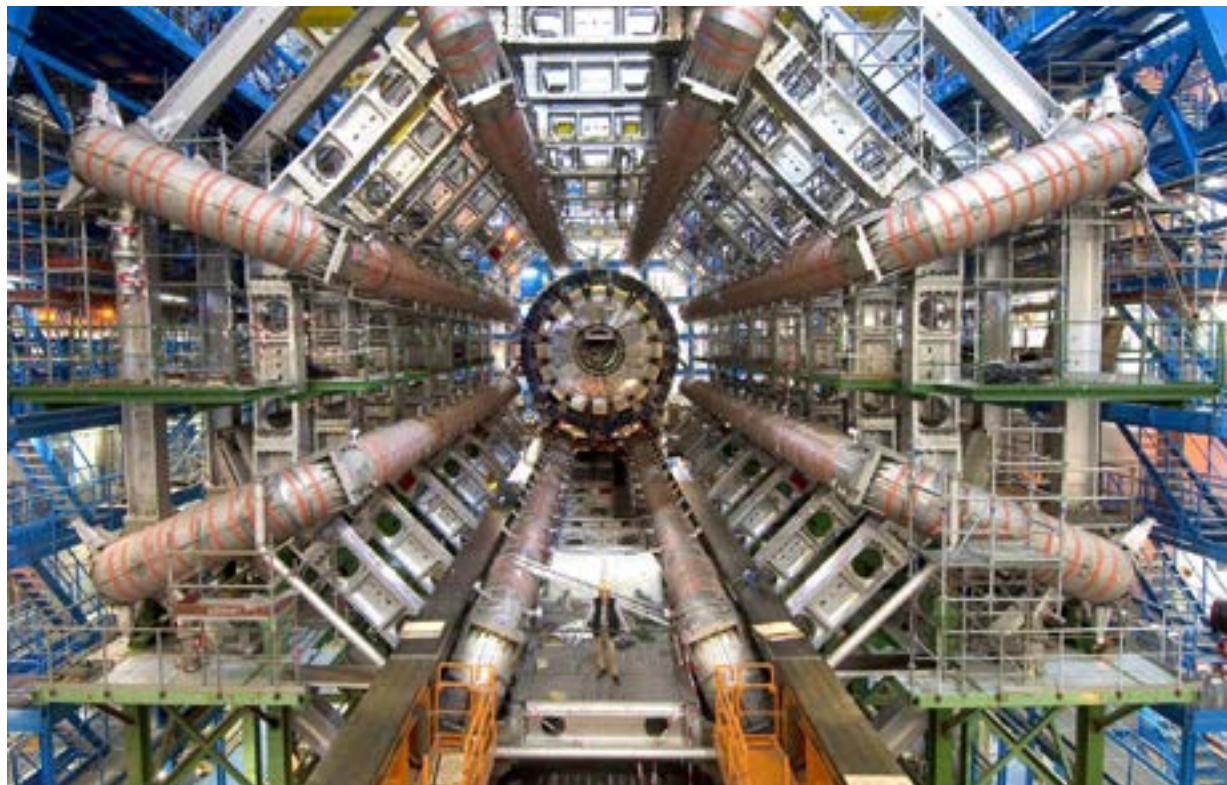
Cercetarea are, prin definiție, valențe de internaționalizare. Din acest punct de vedere, UVT va trebui să valorifice mai bine toate oportunitățile de internaționalizare existente.

Subsumăm cercetării și „producția” culturală sub diversele ei forme regăsite în cadrul UVT. Anul 2023 prin Capitala Culturală a confirmat că evenimentele culturale pot coagula segmente sociale și specialiști din diferite domenii într-un număr semnificativ. Aceste momente pot fi adevărate creuzete de inovare și momente de schimbare a paradigmei personale. Întâlnirea cu un premiant Nobel nu poate trece fără să lase urme în gândirea unui student, absolvent sau chiar cercetător. Astfel caracterul umanist impregnat cercetării în UVT face din instituția noastră un model unic în Timișoara. Cultura și arta întregesc pozitiv viziunea de ansamblu asupra diversității cercetării în UVT.

Una dintre schimbările majore din peisajul academic al UVT din ultimii patru ani este participarea UVT în cadrul Alianței UNITA de Universități Europene. **Proiectul UNITA creează oportunitatea unor colaborări internaționale prin intermediul UNITA Hubs și al doctoratelor derulate în cotutelă.** Odată cu debutul noului proiect **are loc o extindere a numărului de domenii pe care Huburile de cercetare se vor concentra**, de la 3 la 6 domenii prioritare. Cele șase domenii includ trei noi teme: *Global Health*, *Digital Transition*, *Inclusive Societies* și cele trei teme vechi *Green Energy (ex-Renewable Energy)*, *Cultural Heritage* și *Environment and circular economy (ex-Circular Economy)*. Colaborarea din cadrul acestor teme va include: (i) **participarea cercetătorilor la evenimente de matching** pentru identificarea de parteneri interesați de anumite subteme din direcțiile menționate; (ii) **acordarea de mini-granturi** pentru echipele din cadrul UNITA care colaborează pe o anumită sub-temă; (iii) **realizarea de doctorate în cotutelă**, astfel încât doctoranzii să aibă posibilitatea de a studia minimum 9 luni la universitatea parteneră în cotutelă; (iv) **accesul la infrastructura de cercetare din cadrul universităților UNITA.**

În plus, prin constituirea Grupului European de Interes Economic „Universitas Montium”, ca entitate legală a colaborării dintre cele șase universități fondatoare ale alianței UNITA, suntem prima alianță care propune această formă de colaborare în scopul explicit al atragerii de fonduri din proiecte și din competiții deschise internaționale.

O altă direcție de colaborare internațională în zona de cercetare este menținerea și, după caz, **extinderea colaborărilor internaționale precum CERN - Large Hadron Collider, ESA - European Space Agency sau ELI- European Light Infrastructure.** Acestea reprezintă nu numai o carte de vizită pentru UVT, ci și un prilej de a contribui la cercetarea de vârf. Vom urmări să consolidăm implicarea UVT în aceste structuri, dar și să reluăm sau să extindem alte colaborări internaționale de prestigiu precum Dubna-JINR, atunci când contextul geopolitic o va permite.



Experimentul ATLAS (CERN)

La îndemâna noastră pentru consolidarea internațională a cercetării sunt și programele de studii derulate în limbi străine. Rezultatul strategiei de a implementa **programe de studii în limbi de circulație internațională**, îndeosebi în engleză, nu ar trebui să se limiteze la atragerea de studenți internaționali, ci să vizeze și **atragera de cadre didactice și cercetători din străinătate**. Altfel spus, **internaționalizarea programelor de studii contribuie la internaționalizarea resursei umane**, prin lărgirea bazinului de recrutare a cadrelor didactice și de cercetare, o măsură ce contribuie semnificativ la profilul internațional al universității. Într-un context ideal, premergător deciziei de angajare, există colaborări punctuale, pentru ca atât noi, cât și colaboratorii noștri, să ajungem să ne cunoaștem mai bine și să ne evaluăm așteptările. Din acest punct de vedere, este necesar să: (i) **valorificăm mai bine baza de date cu cercetători din diaspora** pentru a intensifica legăturile cu aceștia, a beneficia de expertiza lor într-o măsură mai mare și a ajunge să îi integrăm într-o formă sau alta în comunitatea UVT; (ii) **să activăm și să extindem mecanismul de colaborare de tip visiting** (și pe componenta de cercetare).

Ambiția de internaționalizare din cadrul UVT presupune și alinierea la regulile și la tendințele momentului de la nivel european. Între acestea se regăsește și **necesitatea alinierii la principii-le și prevederile din cadrul HRS4R și CoARA**. UVT este membru fondator CoARA (Coaliția pentru Dezvoltarea Evaluării Cercetării) și a depus aplicația pentru a implementa măsurile de reformă sub egida HRS4R (Strategia de Resurse Umane pentru Cercetători). Ambele inițiative reprezintă expresia unor mișcări semnificative de direcție în sfera cercetării, la nivel european. Implementarea HRS4R poate contribui la: (i) atragerea de talente, prin alinierea politicilor de resurse umane la standardele europene și obținerea recunoașterii internaționale ca urmare a dobândirii unui Certificat de Excelență; (ii) acces la finanțare, prin existența unor finanțări condiționate de im-

plementarea HRS4R; (iii) creșterea satisfacției angajaților, prin îmbunătățirea mediului de lucru și a condițiilor de angajare. La rândul ei, apartenența la CoARA este o garanție a deschiderii UVT de a recunoaște mai multe tipuri de realizări în cercetare, nu doar factorul de impact al revistelor, precum impactul cercetării asupra societății, valoarea aplicativă a acesteia, recunoașterea unei game mai largi de contribuții științifice etc.

Prestigiul UVT pe componenta de cercetare **nu se rezumă** doar la necesitatea de a **produce cunoaștere vizibilă la nivel internațional**, ci depinde și de **capacitatea de inovare** și de cercetare aplicată care să fie **valorificată economic** sau care răspunde unor **nevoi societale**.

Din acest punct de vedere, UVT va trebui să facă **pași relevanți către domeniile de specializare inteligentă și cercetarea aplicativă**. Prin strategia de cercetare pentru perioada 2021-2027 se urmărește compatibilizarea priorităților UVT pe componenta de dezvoltare-inovare și transfer tehnologic cu prioritățile stabilite la nivel european, național și regional pentru perioada 2021-2027 (vezi PNRR, SNCDI, SNSI și SRSI ADR Vest, dar și Horizon Europe). De aceea, în Strategia de Cercetare a UVT au fost selectate **trei domenii aplicative strategice**. Ele cuprind următoarele direcții-cheie: (i) Inteligență artificială, soluții digitale și alte aplicații **IT** de avangardă; (ii) **Mediu**, tranziție verde și eficiență energetică; (iii) **Sănătate**, calitatea vieții și incluziune socială. În sprijinul a două dintre cele trei direcții strategice se regăsesc structuri de cercetare consistente precum Institutul e-Austria Timișoara (pentru direcția IT&C) sau Institutul de Cercetări Avansate de Mediu – ICAM (pentru direcția de mediu/energie).

În cadrul noului mandat **ne propunem să menținem aceste linii directoare** și să contribuim la dezvoltarea acestor domenii aplicative majore, astfel încât să crească capacitatea UVT de a face cercetare aplicativă cu relevanță pentru mediul social-economic.

Lansarea Institutului de Studii Avansate de Mediu din noiembrie 2023 înseamnă inclusiv popularea laboratoarelor cu personalul de cercetare angajat. Ne așteptăm ca această direcție majoră de specializare inteligentă (Green) să ia avânt, iar **ICAM să devină motorul principal al cercetării din UVT** atât în direcția internaționalizării, cât **mai ales în direcția specializării inteligente și a parteneriatelor cu mediul social-economic**.

Resursa umană și echipamentele de vârf achiziționate în cadrul ICAM constituie un atu major al universității, ce poate fi valorificat din plin sub un management performant, axat pe rezultate. Rolul ICAM în cadrul UVT este esențial pentru promovarea cercetării în domeniul mediului și domeniile conexe și pentru contribuția sa semnificativă la profilul academic al universității. ICAM va trebui să contribuie la recunoașterea UVT ca un lider în cercetarea de mediu la nivel național și internațional. Pe măsura investițiilor în ICAM, acesta va trebui să colaboreze cu alte instituții de învățământ superior și organizații, extinzând astfel rețeaua de parteneriate ale UVT și îmbunătățind schimbul de cunoștințe și expertiză. Prin specificul tematicii de cercetare, ICAM va sprijini și agenda UVT de a fi un centru educațional responsabil și sensibil la problemele globale de mediu, subliniind angajamentul UVT față de sustenabilitate și inovație.

O activitate de cercetare performantă necesită și un suport instituțional pe măsură. În prezent, în cadrul UVT funcționează **trei structuri cu rol de suport** pentru activitatea de cercetare: **DCSCU** (Departamentul pentru Cercetare Științifică și Creație Universitară); **CTT-UVT** (Centrul de Transfer Tehnologic); **CECOCE** (Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră a Cercetătorilor, recent înființat). Acestea acoperă nevoile universității, nu doar a unei facultăți anume. **DCSCU oferă asistență** într-un spectru larg de probleme care vizează activitatea de cercetare, și nu numai, precum zona de raportare instituțională a rezultatelor din cercetare, zona de rankinguri internaționale, facilitarea accesării unor resurse (Develop Grant, Start Grant, angajări pe proiecte etc.). **CTT-UVT are o misiune specifică, orientată spre dezvoltarea cercetării aplicative și acțiuni de dezvoltare-inovare, cu valoare comercială pentru UVT.** Noua structură creată, **CECOCE, se axează pe programe de consiliere în carieră pentru cercetători, pe comunicarea rezultatelor științifice către comunitate și promovarea științei deschise, dincolo de componenta de acces deschis (open acces).**

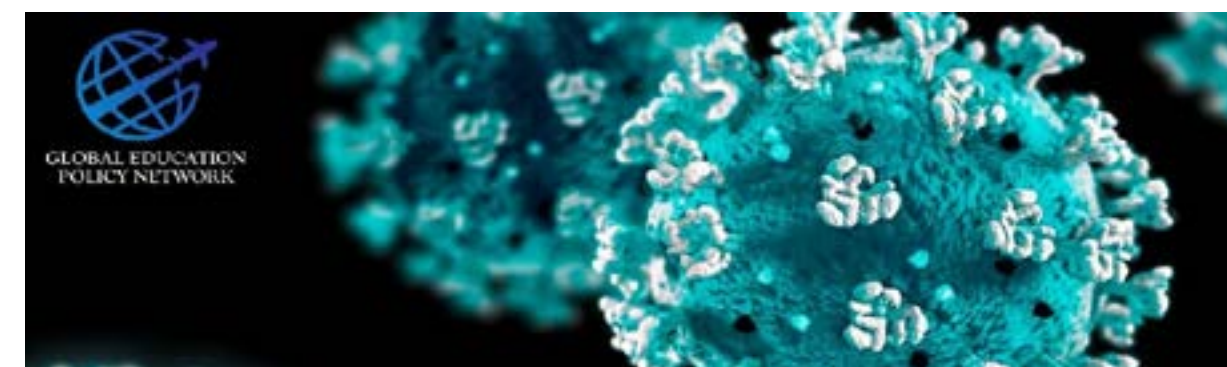


Rankinguri universitare

Având în vedere cele trei teme abordate: (i) **internaționalizarea cercetării (IC)**; (ii) **specializarea cercetării (SC)**; (iii) dar și **structurile suport** relevante pentru cercetare (**SS**), rezultă următoarele obiective și direcții de acțiune.

Obiective și direcții de acțiune

- **sprijinirea/prioritizarea** realizărilor științifice, creațiilor artistice și performanțelor sportive **cu vizibilitate internațională (IC1)**;
- creșterea potențialului de networking internațional (IC2);
- **atragera resursei umane** capabile să obțină **rezultate științifice vizibile internațional (IC3)**;
- rezultate vizibile internațional ale resursei umane tinere, doctoranzi și post-doctoranzi (IC4);
- stimularea și extinderea colaborărilor din interiorul UNITA pe componenta de cercetare (IC5);
- menținerea și extinderea prezenței UVT în marile proiecte științifice cum este cazul CERN (IC6);
- intensificarea politicii de colaborare și **atragera de resursă umană din străinătate (IC7)**;
- alinierea la standardele HRS4R și CoARA privind resursa umană și politica de evaluare a cercetării (IC8).
- investiții în infrastructura de cercetare și resursa umană din domeniile aplicative prioritare (SC1)
- **intensificarea parteneriatelor cu mediul socio-economic** în zona cercetării aplicative, inclusiv identificarea de teme de doctorat care să răspundă nevoilor mediului socio-economic (SC2)
- dezvoltarea unui ecosistem de inovare și transfer tehnologic și a unei culturi antreprenoriale (SC3);
- creșterea cantității și calității suportului oferit pentru cercetare prin cele trei unități specializate (SS1);
- creșterea volumului activităților de comunicare a rezultatelor științifice ale UVT către publicul larg (SS2).



Global Education Policy Network

Pentru a atinge aceste obiective și pentru a urma direcțiile de acțiune vom avea în vedere un set de măsuri. Unele din aceste măsuri sunt deja implementate și se va continua implementarea lor, în timp ce altele vin să completeze cadrul instituțional actual, să-l facă mai predictibil și mai eficient în susținerea activităților de cercetare - dezvoltare - inovare ale membrilor comunității academice a UVT.

Măsuri noi

- acordarea de burse suplimentare doctoranzilor integrați în structurile academice ale UVT;
- competiție de granturi pentru doctoranzi, cu asumarea unor indicatori de performanță;
- facilități suplimentare acordate nou-veniților și celor cu un profil științific consolidat la nivel internațional;
- introducerea unui criteriu de performanță managerială - atragerea de resursă umană - pentru a reduce dezechilibrul predare-cercetare în departamentele cu multe poziții vacante (de exemplu, peste 25%);
- acordarea prioritară de locuri finanțate de la buget pentru programele derulate într-o limbă de circulație internațională;
- acordarea de mini-granturi pentru colaborări științifice UNITA în una dintre cele șase huburi tematice;
- implementarea măsurilor de reformă necesare pentru implementarea principiilor HRS4R și CoARA;
- dezvoltarea de laboratoare comune cu mediul socio-economic, în care se angajează cercetători dedicați pentru temele propuse de companii;
- valorificarea comercială a aparaturii de vârf existente în cadrul ICAM;
- dezvoltarea unei politici coerente și unitare de comercializare a produselor, serviciilor și/sau lucrărilor la nivelul UVT;
- crearea unui cadru coerent de antreprenoriat și inovare la nivelul UVT;
- dezvoltarea unei scheme de beneficii și recunoaștere acordată cercetătorilor implicați în activități de inovare și transfer tehnologic (ce include și antreprenoriat, *inter alia*);
- sprijin oferit pentru creare de start-ups, spin-offs și certificarea spin-in-urilor academice;
- dezvoltarea unor noi laboratoare de cercetare pentru direcții noi de dezvoltare (inteligență artificială, neuroștiințe ș.a.)
- achiziția / implementarea unei platforme de raportare a rezultatelor cercetării care să reducă timpii administrativi de completare și care facilitează extragerea unor rapoarte de management personalizate;
- extinderea categoriei de servicii suport precum: (i) sprijin pentru construirea bugetelor pentru proiectele de cercetare depuse; (ii) ateliere de formare și consultanță în scrierea de granturi; (iii) introducerea oficială a mentorilor pentru tinerii cercetători (un mentor pentru fiecare facultate în parte); (iv) implementarea timpurie a unui serviciu de consiliere în carieră pentru tinerii cercetători, dar și pentru studenții cu interes de a urma o carieră în cercetare;
- implementarea unei platforme informatice care să permită implementarea unor proiecte de tip *citizen science*;
- intensificarea acțiunilor de popularizare a științei și a rezultatelor cercetărilor derulate prin UVT prin prezență în (social) media, acțiuni de tip *Cafeneaua Științei*, interviuri cu cercetători din UVT cu scop de comunicare / popularizare a științei.

Măsuri de continuitate

- păstrarea componentei de cercetare vizibilă internațional în acordarea salariilor diferențiate;
- păstrarea componentei de cercetare în evaluarea anuală a rezultatelor și performanțelor individuale;
- menținerea programului de sprijin pentru cercetători postdoctorali;
- menținerea programului Start Grant pentru cercetătorii și cadrele didactice noi;
- menținerea programului Develop Grant pentru întreaga comunitate academică din UVT;
- sprijinirea revistelor UVT deja indexate și a celor cu potențial de indexare în Web of Science / Scopus;
- acoperirea taxei de publicare open-access în reviste WoS din zona roșie (Q1) sau galbenă (Q2);
- menținerea măsurii de a pune la dispoziția directorului de proiect o parte din cheltuielile indirecte;
- alocarea prioritară de locuri la buget, cu bursă, doctoranzilor în cotutelă, preferabil în cadrul UNITA;
- alocarea prioritară de resurse din fondul de cercetare al UVT pentru a asigura prezența UVT în proiectele europene majore;
- menținerea programelor de sprijin pentru colaborări internaționale precum cele de tip Visiting;
- finanțarea unor granturi de cercetare cu valoare aplicativă (atingere nivel TRL 4-6), în domenii prioritare;
- acordarea de vouchere pentru entitățile care oferă servicii CDI contra-cost și/sau care colaborează cu mediul de business într-un domeniu aplicativ prioritar ale UVT;
- accelerarea demersurilor de acreditare a Centrului de Transfer Tehnologic al UVT ca serviciu suport pentru cercetarea aplicativă din UVT și pentru valorificarea comercială a rezultatelor;
- sprijinirea dotării și mentenanței laboratoarelor din fondul de cercetare al UVT, acordând prioritate celor care au parteneriate demonstrate cu mediul social-economic;
- extinderea programelor de educație și formare de competențe antreprenoriale, de protejare a proprietății intelectuale, oferite cercetătorilor cu interese de cercetare în zona aplicativă;
- extinderea numărului de baze de date contractate prin ANELIS Plus sau independent, care să ofere accesul la literatura științifică necesară pentru a derula cercetări competitive;
- sprijinirea dotării și mentenanței laboratoarelor din fondul de cercetare al UVT, acordând prioritate celor care au rezultate deosebite (de exemplu, găzduiesc un centru de excelență, au o contribuție însemnată la vizibilitatea internațională a activității de cercetare din UVT);
- actualizarea bazei de date de resurse de cercetare ce pot fi împărtășite, în cadrul UNITA și ATU.



UVT, vizibilitate în spațiul european al educației

Internaționalizare, performanță științifică și capacitate de inovare prin intermediul școlilor doctorale

În planul managerial depus în urmă cu patru ani menționam că **studiile doctorale reprezintă motorul oricărei universități prin simbioza dintre educație și cercetare** pe care o presupune. În acord cu viziunea exprimată, studiile doctorale vor trebui să contribuie într-o mai mare măsură la:

- (a) **creșterea nivelului de internaționalizare** a ciclului trei de studii, reprezentat de programele de studii doctorale, prin resursa umană internațională atrasă, prin stagii de cercetare în laboratoare și centre internaționale, prin publicații în reviste din străinătate, cu impact științific major, prin numărul studenților doctoranzi din străinătate;
- (b) **creșterea ponderii studiilor doctorale în obținerea de performanțe științifice** vizibile la nivel internațional prin introducerea unor standarde minimale suplimentare de îndeplinit pentru susținerea publică a tezelor de doctorat.

Cu privire la creșterea nivelului de internaționalizare un **accent deosebit** va fi pus pe oferirea de **programe doctorale în limba engleză și pe recrutarea de studenți doctoranzi sau de cercetători post-doctorali din străinătate**. În acest sens nu vom face rabat de la o pregătire avansată în cercetare, descurajând colaborările formale. În schimb, vom sprijini, inclusiv prin eventuale **burse de sprijin**, studenții doctoranzi și cercetătorii postdoctorali străini care vor efectua studiile și cercetările lor în Timișoara, într-o manieră care să-i integreze pe deplin în comunitatea noastră academică. Vom acționa în baza crezului că excelența și competența academică trece dincolo de eventuale bariere lingvistice sau culturale, fiind deschiși ca întreaga noastră străduință pentru internaționalizarea programelor doctorale și postdoctorale va conduce în final la o comunitate UVT multiculturală, deschisă, asemeni orașului în care ne derulăm activitatea.

Direcții de acțiune (obiective)

- creșterea ponderii doctoranzilor implicați cu normă întreagă în activități de cercetare;
- creșterea ponderii doctoranzilor și post-doctoranzilor străini;
- creșterea ponderii doctoratelor realizate în cotutelă;
- creșterea vizibilității internaționale a rezultatelor obținute prin studiile doctorale.

Măsuri noi

- acordarea de burse suplimentare doctoranzilor integrați în structurile academice ale UVT;
- acordarea de burse atractive pentru doctoranzii și cercetătorii post-doctoranzi internaționali;
- asigurarea de resurse și suport, precum cursurile de limbă, asistență în probleme administrative pentru doctoranzii și membrii internaționali ai corpului academic;
- competiție de granturi pentru doctoranzi, sub îndrumarea unor mentori (conducători de doctorat);
- actualizarea metodologiei de admitere la doctorat prin implementarea unor mecanisme stimulative care să recunoască propunerile competitive (de exemplu, cele care beneficiază de conducători de doctorat cu vizibilitate internațională și rezultate concrete în plan științific, prin doctoranzii coordonați în ultimii trei ani de zile, doctorate în cotutelă internațională, teze de doctorat în limbi de circulație internațională etc.).

Măsuri de continuitate

- îmbunătățirea site-ului web și a materialelor de marketing pentru a reflecta oportunitățile internaționale;
- politici de stimulare a implicării doctoranzilor cu frecvență și bursă în activitățile de cercetare ale departamentelor, prin intermediul pozițiilor de asistenți universitari cu normă întreagă sau a pozițiilor de asistenți de cercetare cu normă parțială sau întreagă în proiecte de cercetare;
- creșterea numărului de doctorate susținute în co-tutelă cu universități din străinătate;
- mobilități internaționale pentru doctoranzi prin intermediul unor proiecte de dezvoltare instituțională.



UVT, workshop de geomatică (2023)

UVT – misiune și viziune în beneficiul societății

Instituțiile de învățământ superior au trei misiuni principale: **educația și formarea** (constând în oferirea de programe de educație și formare academică de calitate, care contribuie la dezvoltarea abilităților și cunoștințelor studenților, pregătindu-i pentru carieră și contribuind la dezvoltarea lor personală); **cercetarea și dezvoltarea** (implică dezvoltarea de programe de cercetare originală, inovare și descoperire de noi cunoștințe, prin care contribuie la progresul științific și tehnologic, la dezvoltarea societății și la rezolvarea problemelor complexe); **contribuția la comunitate și societate**¹ (cu accent pe a servi comunitatea și societatea în ansamblu, această misiune include interacțiunea cu comunitatea locală și regională, oferirea de expertiză și resurse pentru a rezolva problemele locale și contribuția la dezvoltarea durabilă a regiunii. În raport cu aceasta, universitățile ar trebui să fie implicate în activități de responsabilitate socială, să promoveze valori precum diversitatea și incluziunea, respectiv să ofere resurse pentru a sprijini nevoile comunității).

În actualul context internațional, european și național, universitățile din Europa au evoluat pentru a răspunde mai bine nevoilor societății și ale mediului de afaceri. În raport cu acest fenomen global, se observă următoarele tendințe majore:

- universitățile din Europa implementează conceptul de „cvadruplu helix”, care promovează colaborarea între universități, mediul de afaceri, instituții din administrația publică și societatea civilă, pentru a stimula inovarea și dezvoltarea economică relevantă societal;
- programele de cercetare finanțate de UE și inițiativele de cercetare și inovare au subliniat importanța transferului de cunoștințe și a colaborării cu sectorul privat pentru accelerarea transferului tehnologic și cognitiv și valorificării rezultatelor cercetării;
- universitățile europene abordează sustenabilitatea în planurile lor strategice, angajându-se la reducerea amprentei asupra mediului, la susținerea obiectivelor de dezvoltare durabilă² și la promovarea responsabilității sociale;
- universitățile sunt parte integrantă din think-tank-urile europene în materie de inovație sustenabilă.

¹ Regăsită sub diverse formulări, a treia misiune a universităților include aspecte de impact în comunitate, responsabilitate socială, precum și, în sens larg, orice acțiuni desfășurate de universitate cu și/sau pentru mediul socio-economic din teritoriul în care universitatea își desfășoară activitatea. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0040162520311100>)

² <https://sdgs.un.org/goals>



UVT, atenția celor tineri este atrasă de robotul Pepper

Tendința globală este de a integra principiile inovării deschise, în care universitățile inițiază colaborări cu mediul de afaceri, instituțiile publice și societatea civilă. În România, se manifestă un interes major cu privire la dezvoltarea de programe de cercetare și inovare care să răspundă nevoilor naționale și să stimuleze dezvoltarea economică. Importanța transferului de tehnologie și a comercializării rezultatelor cercetării este recunoscută pe plan național, cu accent pe crearea de start-ups și spin-offs. Astfel, transferul tehnologic și cel cognitiv pot fi percepute ca instrumente care conectează misiunea secundară (cercetare-inovare) de misiunea terțiară (contribuție în societate) a universităților.

Documentul „Universities without Walls” elaborat de European University Association (EUA)³ este relevant pentru responsabilitatea socială și sustenabilitatea universităților, punctând unele repere fundamentale pentru deschiderea universităților către comunitate: **promovarea inovării și colaborării** cu mediul de afaceri, societatea și administrația publică pentru a aborda provocările sociale și de mediu; **consolidarea și scalarea impactului social** prin intermediul activităților mediului academic în comunitate, precum proiecte de responsabilitate socială, programe de voluntariat sau inițiative de dezvoltare durabilă; **inovarea deschisă și accesul la educație**, ce include și utilizarea tehnologiei și resurselor deschise pentru a oferi educație și resurse accesibile unui public mai numeros decât studenții tradiționali, favorizând accesul la învățământ superior inclusiv comunităților vulnerabile; **sustenabilitatea instituțiilor de învățământ superior** vizează aspecte legate de gestionarea durabilă a campusurilor universitare, utilizarea eficientă a resurselor și strategiile de reducere a amprentei asupra mediului; **colaborarea interinstituțională**, care reflectă alături de EUI⁴ și modele alternative de colaborare între diferite instituții de

³ <https://eua.eu/resources/publications/957:universities-without-walls-%E2%80%93-eua%E2%80%99s-vision-for-europe%E2%80%99s-universities-in-2030.html>

⁴ <https://education.ec.europa.eu/education-levels/higher-education/european-universities-initiative>

Învățământ superior pentru a aborda provocări globale, precum și pentru a împărtăși experiența și resursele, inclusiv în domeniul responsabilității sociale și dezvoltării durabile.



Career Days @ UVT (2023)

Într-o abordare holistică privind Obiectivele de Dezvoltare Durabilă ale ONU și în raport cu o parte importantă a acreditărilor/certificărilor disponibile în materie de sustenabilitate, The United Nations Environment Programme (UNEP) a adoptat un cadru dedicat pentru a asigura că sustenabilitatea este integrată în toate aspectele organizației. Cadrul UNEP pentru Universități Sustenabile⁵ prezintă instituțiile de învățământ superior ca fiind compuse din patru domenii centrale, anume: **educație și cercetare** – învățare-predare, cercetare, implicarea studenților; **oameni și societate** – diversitate, egalitate, implicare și participare, acces, comunitate, sănătate și bunăstare; **mediu și climă** – apă, deșeuri, biodiversitate, mitigare și adaptare la schimbările climatice, deplasări, construcții, energie; **administrație și guvernare** – conducere, etică, resurse umane, legături cu mediul de afaceri, guvernare, finanțare.

⁵ <https://www.unep.org/resources/toolkits-manuals-and-guides/uneps-sustainable-university-framework>



Sursa: The UNEP Sustainable University Framework⁶

UVT a început să dezvolte și să implementeze strategii de inovare și transfer tehnologic pentru a accelera valorificarea rezultatelor cercetării în mediul socio-economic prin produse/servicii inovative, care răspund unor provocări reale din comunitate. UVT încurajează cercetarea aplicativă și colaborările cu mediul de afaceri, care se concretizează în dezvoltarea de proiecte colaborative și implementarea unor programe de tip „challenge-based learning”, în acord cu prevederile „UVT Teaching & Learning Brand”. De asemenea, UVT dezvoltă programe de studii cu o orientare puternică spre piața muncii, pregătind studenții pentru provocările actuale ale societății. În prezent UVT este membră a Centrului de Excelență în Dezvoltare Durabilă, cu rol de coordonator al Hubului Regional de Dezvoltare Durabilă din regiunea Vest a României. Acest centru promovează dezvoltarea durabilă în regiune și funcționează ca un nexus al colaborării dintre mediul academic, mediul de afaceri, administrație publică și societate, contribuind la rezolvarea problemelor cheie legate de implementarea Agendei 2030⁷ și Agendei 2050.

⁶ <https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/36341/USUF.pdf>

⁷ <https://www.mae.ro/node/35919>

Nu în ultimul rând, UVT se află într-o poziție privilegiată, fiind membră a alianței UNITA, care reunește universități din Europa cu scopul de a promova colaborările interinstituționale, inovarea și dezvoltarea durabilă a teritoriilor urban-rurale, montane și de graniță din spațiile vorbitoare de limbi romanice, prin programe de educație, cercetare și inovare centrate pe energii regenerabile, economie circulară, patrimoniu cultural, transformare digitală și tranziție justă.



Steagurile țărilor – alianța universitară UNITA

UNITA nu este doar o alianță de 10 universități europene care conlucrează îndeaproape pentru promovarea excelenței în educație și pentru dezvoltarea cercetării și a științei deschise, ci ceea ce unește universitățile partenere este convergența efortului în scopul creșterii competitivității, atractivității și prosperității regiunilor în care aceste universități sunt localizate. Identitatea alianței, adânc înrădăcinată în teritoriile sale, conectând prioritățile în educație și cercetare cu realitatea din regiune, este reflectată în ambiția de a crea valoare socială, economică și culturală de care teritoriile noastre să beneficieze.

Obiective

Obiectivele propuse pentru Strategia de Responsabilitate Socială și Sustenabilitate a UVT în acord cu referențialul UNEP pentru Universități Sustenabile sunt:

- **Reducerea amprenteii asupra mediului:** Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră ale UVT și a consumului de energie în campusurile universitare, cu obiectivul de a atinge neutralitatea climatică într-o perioadă cât mai scurtă.
- **Dezvoltarea curriculumului de sustenabilitate:** Integrarea conceptelor de sustenabilitate în toate programele de studii oferite de UVT, precum și dezvoltarea unor programe specializate în dezvoltare durabilă, respectiv responsabilitate socială.
- **Promovarea cercetării și inovării sustenabile:** Sprijinirea cercetării interdisciplinare și inovative legate de sustenabilitate și dezvoltare durabilă, cu un focus pe soluționarea problemelor locale și globale.

Măsuri

Principalele măsuri în atingerea acestor obiective sunt:

- **consolidarea angajamentului** de a promova inovarea, dezvoltarea durabilă și transferul de cunoștințe către societatea largă (e.g. prin actualizarea misiunii, cartei și altor documente strategice);
- **adoptarea cadrului UNEP** pentru universități sustenabile;
- adoptarea programului recomandat **EUA pentru universitate fără ziduri**;
- adoptarea unei **strategii și a unui plan de acțiune** pentru responsabilitate socială și sustenabilitate UVT, co-create în acord cu principiile guvernanței participative;
- obținerea de **certificări de calitate**, impact asupra mediului și clădiri/ laboratoare verzi;
- dezvoltarea de **programe de formare, educație** și cercetare în acord cu principiile inovării sustenabile; aceste programe pot varia de la programe de lungă durată, la cursuri de formare profesională, programe de învățare continuă sau ateliere, școli de vară/iarnă etc. Suplimentar, pot fi prevăzute și cursuri, programe de masterat, cursuri postuniversitare și programe de cercetare axate pe soluționarea problemelor legate de mediu, sănătate, economie și societate;
- **realizarea de parteneriate cu mediul de afaceri și comunitățile locale** pentru a aborda problemele locale și regionale. Acest lucru poate include proiecte de dezvoltare comunitară, programe de educație și training sau implicarea studenților în activități de voluntariat, stagii de practică în organizații non-profit sau participarea la proiecte comunitare;
- derularea unui **program de cercetare și transfer de cunoștințe** pentru a sprijini cercetarea aplicată și transferul de cunoștințe către mediul de afaceri și societate prin intermediul incubatoarelor de afaceri, centrului de inovare și transfer tehnologic, respectiv prin colaborări cu mediul de afaceri. Accent prioritar în ICAM asupra dezvoltării de tehnologii verzi, soluții bazate pe natură și alte proiecte care contribuie la dezvoltarea durabilă;

- organizarea de **evenimente de diseminare**, precum conferințe, seminare, târguri de tehnologie și alte evenimente ce pot ajuta la aducerea împreună a cercetătorilor, mediului de afaceri și comunității pentru a împărtăși cunoștințe și tehnologii de ultimă oră, precum și pentru a co-crea, testa și valida noi produse sau servicii;
- elaborarea și operaționalizarea unor instrumente digitale pentru comunicare colaborativă cu mediul de afaceri în direcția identificării unor teme comune de cercetare aplicativă și inovare;
- **publicarea** rezultatelor cercetării și a expertizei în reviste științifice, rapoarte tehnice și baze de date poate facilita accesul la cunoștințe și informații relevante pentru comunitatea academică și pentru industrie;
- **transferul de personal și consultanță** implică transferul de experți, cercetători sau cadre didactice din mediul academic în organizații din sectorul privat sau public și poate facilita schimbul de cunoștințe și experiență. Acest transfer se va armoniza cu procedura de comercializare a produselor/serviciilor UVT;
- **realizarea de platforme online și resurse digitale** pentru a oferi acces la materiale de învățare, instrumente de cercetare sau alte resurse relevante pentru transferul tehnologic și cognitiv;
- **dezvoltarea de campusuri sustenabile**, prin investiția în infrastructură verde și energie regenerabilă pentru a reduce amprenta asupra mediului a campusului. Măsurile concrete pot promova reciclarea, gestionarea eficientă a resurselor, măsuri de economisire a energiei, instalarea de elemente de infrastructură pentru mobilitate verde, de stații de alimentare cu apă potabilă etc.;
- **adoptarea unui cadru de achiziții publice verzi și achiziții publice de inovare**, ce include și politici de responsabilitate socială pentru furnizori;
- **promovarea diversității și incluziunii**, prin crearea de medii de învățare și de lucru care să promoveze aceste principii, asigurând accesul și participarea egală pentru toți studenții și angajații, indiferent de originea lor etnică, gen, orientare sexuală sau alte caracteristici. Măsurile concrete pot implica și crearea de facilități pentru copiii studenților și/sau angajaților;
- monitorizarea și raportarea progresului prin dezvoltarea de sisteme de monitorizare și raportare pentru a evalua impactul inițiativelor de responsabilitate socială și sustenabilitate și pentru comunicarea progresului către comunitatea academică și publicul larg;
- **colaborarea cu organizații și mecanisme de certificare care pot evalua și recunoaște eforturile universității de a deveni verde și sustenabilă.**



Tu ești UVT! UVT suntem noi toți!

Ajungând aici, la finalul acestei propuneri de program managerial, pe care l-am gândit într-o manieră complexă, bogat în conținut de actualitate, cu gândul la un viitor ce nu mai este de mult atât de previzibil, dar pentru care întrezăresc o viziune inovativă, îmi doresc ca, după lectura acestuia, fiecare dintre dumneavoastră, membru al comunității universitare a UVT (studenți, cadre didactice titulare și asociate, cercetători, personal administrativ și de suport), să se fi regăsit în acest demers într-o viitoare postură activă, într-un proiect care depășește granițele confortului personal, ale cotidianului și care este dincolo de Universitatea de Vest din Timișoara. Reușitele și realizările UVT din ultimii ani ne obligă ca toată experiența acumulată să fie pusă la dispoziția tuturor actorilor relevanți pentru activitatea noastră curentă, dar și la dispoziția comunităților cu care interacționăm la nivel local, județean, regional, național și internațional.

La acest moment, și pe parcursul întregului an 2023, ne-am regăsit cu toții în ceea ce a însemnat TM2023 – Timișoara, capitală europeană a culturii, iar UVT a reușit să pună la dispoziția orașului și a vizitatorilor săi un program cultural admirabil. „La UVT, cultura este capitală” nu este doar un slogan inspirat, ci o stare de spirit pe care o împărtășim tuturor. Nu întâmplător îmi vin în minte cuvintele marelui nostru artist Constantin Brâncuși – *lucrurile nu sunt greu de făcut, greu este să te pui în starea de a le face*. Noi, aici la UVT, le-am făcut și le vom face în continuare! Aici suntem noi, comunitatea UVT, acum!

Conștient fiind de volumul bogat de informații și caracterul ambițios al viitoarelor direcții și măsuri propuse, am preferat să stabilem ținte și standarde înalte chiar dacă atingerea lor necesită timp, efort și multă implicare. Și astfel ne înțelegem și asumăm fiecare dintre noi rolul determinant pe care îl avem în această construcție care, sintetizând, are obiectivul de a ne consolida relevanța și performanța în tot ceea ce facem.

Dragi membri ai comunității UVT,

Studenți, cadre didactice titulare și asociate, cercetători, personal administrativ și de suport,

Vă invit să reflectați la toate gândurile și ideile pe care le-am expus în acest program managerial și, împreună, să facem ca toate aspirațiile și dorințele noastre să devină realitate.

Nu suntem cea mai mare universitate, nu suntem nici cea mai veche universitate, dar îmi place să spun și cred cu tărie că suntem cea mai dinamică universitate și că, în pragul aniversării, în anul 2024, a 80 de ani de existență, putem spune că, de fapt, **tradiția este acum**, așa cum ne-o construim fiecare dintre noi, dar, mai ales, așa cum ne-o construim împreună!

Prof. univ. dr. Marilen Gabriel PIRTEA

Marilen Gabriel Pirta

